

Unionin tila 2026

Aiekirje

PUHEMIES ROBERTA METSOLALLE JA
PÄÄMINISTERI MICHEÁL MARTINILLE

Bryssel 16. syyskuuta 2026

Arvoisa puhemies Metsola

Arvoisa pääministeri Martin

Ensi vuonna tulee kuluneeksi **70 vuotta Rooman sopimuksen tekemisestä**. Perusajatus oli yksinkertainen: Eurooppa on vahvempi, kun se toimii yhdessä. Tämä pätee edelleen. Voimme olla ylpeitä siitä, miten Eurooppa on viime vuosina yhdistänyt voimansa ja ottanut tulevaisuutensa omiin käsiinsä.

Tämä on sitäkin tärkeämpää, kun seuraamme ympärillämme dramaattisesti muuttuvaa maailmaa. Sota Euroopassa jatkuu. Olemme saavuttamassa useita kriittisiä pisteitä esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutusten tai tekoälyn kehityksen suhteen. Teollisuuden kapasiteettia koskeva kilpailu muovaa globaalia kilpailua, ja käynnissä on narratiivien taistelu, jolla pyritään heikentämään demokratioitamme. Tätä taustaa vasten **Euroopan kohtalon on pysyttävä eurooppalaisten omissa käsissä**.

Olemme asettaneet selkeän suunnan ja pyrkineet merkittäville toimille vahvistamaan **Euroopan riippumattomuutta**. Nyt on saatava aikaan käytännön tuloksia. Meidän on saatava käynnissä oleva lainsäädäntötyö päätökseen, pantava sovitut asiat täytäntöön ja valvottava sääntöjen noudattamista. **Nyt on aika toimia**.

Selkeänä painopisteenämme on edelleen kunnon **sysäyksen antaminen Euroopan taloudelle**. Draghin ja Lettan raporttien jatkotoimet ovat käynnissä: kollegio on hyväksynyt kilpailukykykompassin 65 aloitteesta viime vuoden alusta lähtien jo 54. Toteutamme yhdessä **yhden Euroopan yhden markkinat** -etenemissuunnitelmaa. Pääomamarkkinat, energiaverkot, EU Inc. ja yhteiset julkiset hankinnat – nämä kaikki meidän on saatava yhdessä aikaan mahdollisimman nopeasti.

Tähän liittyy myös pankkiunioni, jonka vahvistamiseksi tarvitaan lisätoimia. Olemme vuosien mittaan joutuneet reagoimaan erilaisiin kriiseihin, minkä vuoksi kriisinhallintajärjestelymme ovat monimutkaisia. Tämä tarkoittaa rahoituksen hajanaisuutta ja pääoman tehotonta käyttöä. Kutsumme koolle **taloustieteilijöistä koostuvan paneelin** laatimaan suosituksia **Euroopan suvereniteetin turvaverkon rakenteen** uudistamiseksi ennen maaliskuussa 2027 pidettävää eurohuippukokousta.

Vuonna 2027 myös **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari** täyttää kymmenen vuotta. Se on yhteinen sitoumuksemme oikeudenmukaisempaan ja osallistavampaan Eurooppaan. Tätä vuosipäivää juhlistava huippukokous, joka järjestetään yhdessä puheenjohtaja Costan kanssa, on pilarin periaatteiden ylläpitämisen kannalta erittäin tärkeä. Investoimme osaamiseen ja taitotakuun toteuttamiseen ja jatkamme työtämme vahvemman sosiaalisen Euroopan puolesta. **Asuminen ja hoiva** ovat edelleen tärkeitä prioriteetteja.

Helpotamme jatkossakin liiketoimintaa ja pyrimme poistamaan kaikki EU:n yrityksiä haittaavat pullonkaulat. Jatkamme sääntöjen yksinkertaistamista ja sääntelytaakan keventämistä soveltamalla kaikkiin uusiin ehdotuksiin sisäänrakennetun yksinkertaisuuden toimintatapaa. Keskitymme **energian hintoihin** ja moninkertaistamme pyrkimyksemme tuottaa **kohtuuhintaista, puhdasta ja turvallista eurooppalaista energiaa**. Toimitusvarmuus on säilytettävä tilanteessa, jossa hinnat nousevat sodan puhjettua Lähi-idässä. Olemme tässä tilanteessa valmiita ehdottamaan hätätoimenpiteitä, jos niitä tarvitaan.

Varmistamme, että eurooppalaiset yritykset kilpailevat **tasapuolisin toimintaedellytyksin**. Jos jokin maa tekee kaupankäynnin edellytyksistä Euroopan unionille epäoikeudenmukaisia, olemme valmiita reagoimaan esimerkiksi ehdottamalla uusia välineitä. Painopisteenä on edelleen myös **hajauttaminen**, erityisesti toimitusketjujen ja talouden kannalta keskeisillä aloilla. Aiomme jatkossakin luoda eurooppalaisille yrityksille uusia mahdollisuuksia vahvistamalla EU:n asemaa **maailman johtavana kauppamahtina**. Rakennamme yhteyksiä Pohjois- ja Etelä-Amerikan, Aasian, Afrikan ja Persianlahden dynaamisten talouksien kanssa.

Tänä kesänä eurooppalaisille ei jäänyt pienintäkään epäilystä **ilmastonmuutoksen vaikutuksista**. Kuivuus, helleaallot, maastopalot ja tulvat ovat jälleen osoittaneet, että ilmastonmuutos aiheuttaa EU:ssa ihmisille, talouksille ja turvallisuudelle jatkuvasti suurempia kustannuksia. Eurooppalaista käytännön solidaarisuutta on kanavoitu EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta. Meidän on parannettava ennaltaehkäisyä, varautumista ja reagointia ennen ensi kesää. **Eurooppa tarvitsee sekä ilmastonmuutoksen hillitsemistä että siihen sopeutumista**, ja näiden on vahvistettava toisiaan. Meidän on panostettava ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja ehdotamme toimenpiteitä, joilla puututaan veden niukkuuteen ja kasvavaan ilmastovakuutusvajeeseen.

Tekoälystä on nopeasti tulossa talouden ja turvallisuuden perusta. Euroopan kanta on selvä. Meidän on tehtävä yhteistyötä kumppaneiden ja teollisuuden kanssa tekoälyyn liittyvien riskien torjumiseksi mutta myös sen varmistamiseksi, että saamme siitä yhteiskunnallemme ja

elinkeinoelämällemme suurimman hyödyn. Haluamme hyödyntää tekoälyä parhaalla mahdollisella tavalla yhteiskuntamme, elämänlaatumme ja tuottavuutemme parantamiseksi. Samalla meidän on puututtava tämän voimakkaan uuden teknologian riskeihin.

Maailman muuttuessa yhä ailahtelevaisemmaksi **Euroopan on otettava suurempi vastuu omasta tulevaisuudestaan**. Puolustusmenojen lisäämisen täytyy näkyä yhä vahvempina eurooppalaisina suorituskäytöinä. Aiomme hahmotella **eurooppalaisessa turvallisuusstrategiassa**, miten valmistaudumme tuleviin uhkiiin.

Ukraina on Euroopan ensimmäinen puolustuslinja, ja tukemme sille on horjumaton. Edistämme edelleen kokonaisvaltaista, oikeudenmukaista ja kestävää rauhaa, syvennämme puolustusyhteistyötä, tuemme Ukrainaa sen tiellä kohti EU-jäsenyyttä ja pidämme yllä painetta Venäjää kohtaan erityisesti lujittamalla lähestymistapaamme pakotteiden noudattamisen valvontaan. Jatkamme työtä **Lähi-idän** rauhan ja vakauden edistämiseksi.

Euroopalla on kuitenkin myös muita haasteita. Tänä kesänä on käynyt ilmi, kuinka nopeasti rajoillemme voidaan luoda painetta **kriittistä infrastruktuuriamme** kohtaan hybridihyökkäysten avulla. Meidän on valmistauduttava paremmin, jotta voimme **suojeilla Euroopan rajoja**.

Aiomme saada muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen toimimaan kentällä. Syvennämme yhteistyötä kumppanimaiden kanssa, parannamme ihmissalakuuljetuksen torjunnan ja palautusten tuloksellisuutta. Nykyaikaistamme Schengen-viisumikehystä ja pidämme Euroopan avoimena osaajille. Aiomme myös panostaa yhteistyöhön **järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin** torjumiseksi, parantaa **kriittisen infrastruktuurin** suojelua ja vahvistaa reagoitua **hybridiuhkiiin**.

Euroopan turvallisuus edellyttää vakaita ja demokraattisia naapureita. Tästä syystä **laajentuminen** on turvallisuutemme kannalta tärkeää. Ehdokasmaat ovat edistyneet merkittävästi. Laajentumisen edetessä myös unioni alkaa valmistautua.

Suojelemme myös **demokraattista toimintaympäristöämme**. Vahvistamme resilienssiämme **ulkomaista sekaantumista ja disinformaatiota** vastaan ja parannamme **lasten suojelemista verkossa**. Jatkamme työtä todellisen tasa-arvon unionin luomiseksi esimerkiksi eheytyshoitoja koskevan eurooppalaisen kansalaisaloitteen jatkotoimilla.

Euroopalla on oltava keinot toimia, jotta tässä kirjeessä esittämäni tavoitteet voidaan saavuttaa. Seuraavan **monivuotisen rahoituskehysten** laatiminen on siis keskeinen poliittinen tehtävä.

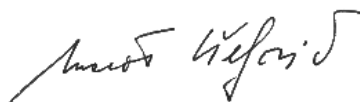
Teemme yhteistyötä päästäksemme ajoissa sopimukseen muun muassa uusista omista varoista, jotta unionilla on tarvittavat resurssit ja uudet ohjelmat voivat alkaa 1. tammikuuta 2028.

Painopisteemme vahvistavat toisiaan. Vahvempi talous antaa Euroopalle enemmän vapautta toimia. Vahvempi turvallisuus suojelee talouttamme ja elämäntapaamme. Kun Eurooppa tuottaa tuloksia, se ansaitsee luottamuksen, jota se tarvitsee pystyäkseen toimimaan.

Eurooppa on vahvempi, kun se toimii yhdessä. Nyt meidän on pidettävä huolta, että sillä on merkitystä.

Ursula von der Leyen

Maroš Šefčovič

TULEVAN VUODEN TÄRKEIMMÄT PAINOPISTEET

Uudet aloitteet

Kilpailukyky ja työllisyys

- Perusteettomien alueellisten toimitusrajoitusten torjuminen sisämarkkinoilla
- Lupamenettelyjen nopeuttamista koskeva ehdotus
- Pankkien kilpailukykyä koskeva yksinkertaistamispaketti
- Liikennettä koskeva yksinkertaistamispaketti
- Monipuolistamispaketti/DiversifyEU
- Kriittisten raaka-aineiden saatavuutta edistävä eurooppalainen yhteisö

Sosiaaliset oikeudet ja osallisuus

- Asuntotarjontaa koskeva yksinkertaistamispaketti
- Eurooppalainen hoito- ja hoiva-alan ohjelma
- Eurooppalaiset yliopistot -allianssi 2.0
- Taitotakuut

Turvallisuus ja puolustus

- Euroopan turvallisuusstrategia
- Merellä sijaitsevien energialaitosten ja energiansiirron turvallisuus
- Kansainvälinen tietojenvaihto poliisiyhteistyössä (Prüm international)
- Euroopan strategisten edellytysten väline

Ilmasto ja resilienssi

- Raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormien uudelleentarkastelu
- Ilmastovakuutusallianssi
- Suunnitelma hellekausiin varautumiseksi
- EU:n vesialoite

Demokratia, oikeusvaltioperiaate ja arvot

- Eurooppa-kongressi
- Eurooppalainen hätätilakehys
- Komission suositus eheytyshoitojen kieltämisestä

© Euroopan unioni 2026

Komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12 päivänä joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Jollei toisin mainita, tämän esityksen uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin nojalla (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset merkitään.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.